

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Torsten Gejl (ALT)
Torsten.Gejl@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet

Holmens Kanal 20

1060 København K

T +45 72 20 50 00

E bm@bm.dk

www.bm.dk

CVR 10172748

24. januar 2020

J.nr. 19/18802

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 9. december 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 5 i forbindelse med behandling af forslag til folketingsbeslutning om fjernelse af gensidig forsørgerpligt for alle (B 34), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Torsten Gejl (ALT).

Spørgsmål nr. 5:

”I forbindelse med 1. behandlingen af beslutningsforslag var der en del forvirring om, hvorvidt det altid kunne betale sig at arbejde, hvis man var gift med en person på enten kontanthjælp, førtidspension eller folkepension som følge af reglerne om gensidig forsørgelse og ægtefælleafhængighed. Vil ministeren på den baggrund udarbejde et skema, der viser konsekvenserne for familiens rådighedsbeløb, hvis henholdsvis en HK'er eller en ansat på industriens overenskomst, som er gift med en kontanthjælpsmodtager, en førtidspensionist eller en folkepensionist, påtager sig ekstra arbejde og tjener henholdsvis 1.000 kr., 2.000 kr. og 5.000 kr. ekstra om måneden før skat?”

Svar:

I de følgende tabeller fremgår konsekvenserne for familiens rådighedsbeløb, hvis en HK'er, som er gift med hhv. en kontanthjælpsmodtager, en førtidspensionist eller en folkepensionist, påtager sig ekstra arbejde og tjener henholdsvis 1.000 kr., 2.000 kr. og 5.000 kr. ekstra om måneden før skat, svarende til en stigning i den ugentlige arbejdstid på hhv. ca. 2, 4 og 10 timer. Udgangspunktet for beregningerne er en arbejdende ægtefælle med en lønindtægt svarende til en mindsteløn for en ufaglært på HK-området på 118,42 kr. i timen ved en arbejdsuge på 27 timer¹.

Kontanthjælp

I eksemplet med kontanthjælp er det forudsat, at begge ægtefæller er over 30 år og ikke berøres af 225-timersreglen for gifte kontanthjælpsmodtagere².

¹ Mindstelønnen i industriens overenskomst mellem DI og CO Industri udgør 119,65 kr. per time, og svarer dermed stort set til mindstelønnen for ufaglærte på HK-området, hvorfor der ikke er foretaget specifikke beregninger for denne gruppe.

Beregningerne tager udgangspunkt i 27 timer, fordi eksempler ved et højere timetal ville indebære, at personer arbejder mere end fuldtid, når de tjener 5.000 kr. ekstra om måneden før skat.

² Det er den hyppigst forekommende konstellation.

Ved en ugentlig arbejdstid på 27 timer og en årlig lønindtægt på 166.300 kr., modtager ægteparret tilsammen 160.600 kr. om året i kontanthjælp, jf. tabel 1. Ægteparrets kontanthjælp er således højere end kontanthjælpssatsen for ikke-forsørgere, der udgør 137.076 kr. årligt. Det skyldes, at den arbejdende ægtefælle ikke tjener mere, end hvad den pågældende er berettiget til i kontanthjælpssystemet, og den arbejdende ægtefælle får derfor supplerende hjælp ved siden af lønindtægten. Det samme gør sig gældende ved en stigning i lønindkomsten på hhv. 1.000 og 2.000 kr. om måneden.

Tabel Fejl! Ingen tekst med den anførte typografi i dokumentet.1

Rådighedsbeløb for kontanthjælpsægtepar uden børn, hvor den ene ægtefælle arbejder

Beregningseksempel	HK mindsteløn ved 27 timer/uge	+ 1.000 kr./mdr. eller ca. 2 timer/uge	+ 2.000 kr./mdr. eller ca. 4 timer/uge	+ 5.000 kr./mdr. eller ca. 10 timer/uge
Årligt beløb i kr., 2019-niv.				
(+) Løn	166.300	178.300	190.300	226.300
(+) Kontanthjælp	160.600	152.300	144.100	119.200
(+) Særlig støtte	0	0	0	0
(+) Boligstøtte	10.100	10.000	9.500	7.800
= Bruttoindkomst	336.900	340.600	343.800	353.300
(-) Skat mv.*	-91.700	-93.400	-95.100	-99.300
= Indkomst efter skat	245.300	247.200	248.700	253.900
(-) Udgifter til husleje, el, vand og varme	-92.200	-92.200	-92.200	-92.200
= Rådighedsbeløb efter boligudgifter	153.100	155.000	156.600	161.800

Anm.: Tallene er afrundet til nærmeste 100. Afrundingen kan medføre, at tallene ikke summer til totalen. Det er forudsat, at begge ægtefæller er over 30 år og at familien ikke berøres af 225-timers-reglen for gifte kontanthjælpsmodtagere. Ægteparret antages at bo i en lejlighed på 100 m² med en månedlig husleje på 6.600 kr. samt øvrige boligudgifter på 1.080 kr. om måneden. Timelønnen udgør 118,42 kr., svarende til mindstelønnen for en ufaglært inden for HK-området. * Inkl. ATP-indbetalinger.

Kilde: Finansministeriets familietypemodell for december 2018 og egne beregninger og egne beregninger.

Ved en stigning i lønindkomsten på 5.000 kr. om måneden, svarende til en stigning i den ugentlige arbejdstid på ca. 10 timer, fradrages der også i kontanthjælpen for den, der ikke arbejder.

Ægteparret får en stigning i deres rådighedsbeløb i alle eksemplerne med en øget arbejdstid. Det skyldes det såkaldte timefradrag, der indebærer, at et beløb på 27,32 kr. pr. arbejdstime ikke fradrages i ægteparrets kontanthjælp.

Hvis den arbejdende ægtefælle i udgangspunktet havde arbejdet 37 timer om ugen og øget sin ugentlige arbejdstid til mere end 37 timer, ville ægteparret ikke have fået en stigning i rådighedsbeløbet. Det skyldes, at timefradraget alene gives for op til 160 arbejdstimer pr. måned pr. person. I dette tilfælde ville stigningen i arbejdsindkomsten blive fuldt fradraget i ægteparrets kontanthjælp.

En øget arbejdsindkomst som følge af en stigning i timelønnen ved en arbejdstid på 27 timer, ville heller ikke øge ægteparrets rådighedsbeløb, da timefradraget ikke afhænger af lønniveauet.

Folkepension

I eksemplet med folkepension er det forudsat, at folkepensionisten har supplerende indtægter fra ATP-udbetalinger på godt 15.000 kr. og udbetalinger fra private pensionsordninger på 40.000 kr. om året³.

Ved en ugentlig arbejdstid på 27 timer for ægtefællen i beskæftigelse og en årlig lønindtægt på 166.300 kr., modtager pensionisten 117.400 kr. om året i folkepension. Pensionisten får dermed udbetalt en folkepension svarende til det fulde grundbeløb på knap 76.000 kr. og det fulde pensionstillæg for samlevende på godt 41.400 kr. Pensionisten vil imidlertid ikke få udbetalt den supplerende pensionsydelse (ældrechecken) som følge af indtægtsregulering på baggrund af parrets samlede indtægter.

Med boligstøtte og efter skat og udgifter til husleje har parret et årligt rådighedsbeløb på 195.700 kr., jf. tabel 2.

Tabel 2

Rådighedsbeløb for par med en folkepensionist og en person der arbejder (som ikke er tilkendt social pension)

Beregningseksempel	HK mindsteløn ved 27 timer/uge	+ 1.000 kr./mdr. eller ca. 2 timer/uge	+ 2.000 kr./mdr. eller ca. 4 timer/uge	+ 5.000 kr./mdr. eller ca. 10 timer/uge
Årlig beløb i kr., 2019-niv.				
(+) Løn	166.300	178.300	190.300	226.300
(+) Folkepension	117.400	117.400	117.400	117.400
(+) Ældrecheck og tillægsydelse	0	0	0	0
(+) Boligstøtte	20.300	17.800	15.400	7.900
(+) ATP udbetaling	15.100	15.100	15.100	15.100
(+) Private pensionsudbetalinger	40.000	40.000	40.000	40.000
= Bruttoindkomst	359.000	368.500	378.100	406.600
(-) Skat mv.*	-95.000	-99.800	-104.500	-118.400
= Indkomst efter skat	264.000	268.800	273.600	288.200
(-) Udgifter til husleje	-68.300	-68.300	-68.300	-68.300
= Rådighedsbeløb efter boligudgifter	195.700	200.500	205.300	219.900

Anm.: Afrundet til nærmeste 100. Afrunding kan medføre, at tallene ikke summer til totalen. Det er i eksemplerne forudsat at parrets bor i lejebolig på 85 m². Der er i rådighedsbeløbet ikke indregnet udgifter til el, vand og varme. Timelønnen udgør 118,42 kr., svarende til mindstelønnen for en ufaglært inden for HK-området. * Inkl. ATP-indbetalinger.

Kilde: Finansministeriets familietypemodell og egne beregninger.

³ Udbetalinger fra private pensionsordninger svarer omtrent til median for gruppen af pensionister med private pensionsudbetalinger det første år efter overgangen til folkepension.

En stigning i lønindkomst på hhv. 1.000 kr., 2.000 kr. og 5.000 kr. per måned for ægtefællen i beskæftigelse medfører ikke en ændring af den udbetalte folkepension, idet parrets samlede indtægter ikke overstiger relevante fradragsbeløb ved beregningen af folkepensionen. Det skyldes, at det alene er 46 procent af ægtefælens indkomst (efter AM-bidrag), der indgår i beregningsgrundlaget, når ægtefællen ikke er pensionist. Herefter fradrages endvidere op til 175.900 kr. af parrets samlede supplerende indtægter, før pensionen sættes ned.

I beregningseksemplet vokser parrets rådighedsbeløb derfor med stigningen i lønindkomsten for ægtefællen i beskæftigelse.

Førtidspension

I eksemplet med førtidspension er det forudsat, at pensionisten er tilkendt førtidspension efter reglerne gældende efter 1. januar 2003 (ny ordning) og ikke har supplerende indtægter fra fx private forsikringsordninger.

Ved en ugentlig arbejdstid på 27 timer for ægtefællen i beskæftigelse og en årlig lønindtægt på 166.300 kr., modtager pensionisten 192.500 kr. om året i førtidspension. Pensionisten får dermed udbetalt en førtidspension svarende til den fulde pensionsydelse på 192.500 kr. for samlevende.

Med boligstøtte og efter skat og udgifter til husleje har parret et årligt rådighedsbeløb på 192.400 kr., jf. tabel 3.

Tabel 3

Rådighedsbeløb for par med en førtidspensionist på ny ordning og en person der arbejder (som ikke er tilkendt social pension)

Beregningseksempel	HK mindsteløn ved 27 timer/uge	+ 1.000 kr./mdr. eller ca. 2 timer/uge	+ 2.000 kr./mdr. eller ca. 4 timer/uge	+ 5.000 kr./mdr. eller ca. 10 timer/uge
Årlig beløb i kr., 2019-niv.				
(+) Løn	166.300	178.300	190.300	226.300
(+) Førtidspension	192.500	192.500	192.500	192.500
(+) Boligstøtte	5.300	3.300	0	0
= Bruttoindkomst	364.100	374.100	382.800	418.800
(-) Skat mv.*	-103.400	-108.100	-112.900	-126.800
= Indkomst efter skat	260.800	266.000	269.900	292.000
(-) Udgifter til husleje	-68.300	-68.300	-68.300	-68.300
= Rådighedsbeløb efter boligudgifter	192.400	197.700	201.600	223.700

Anm.: Afrundet til nærmeste 100. Afrunding kan medføre, at tallene ikke summer til totalen. Det er i eksemplerne forudsat at parrets bor i lejebolig på 85 m² og ikke har hjemmeboende børn. Der er i rådighedsbeløbet ikke indregnet udgifter til el, vand og varme. Timelønnen udgør 118,42 kr., svarende til mindstelønnen for en ufaglært inden for HK-området. * Inkl. ATP-indbetalinger.

Kilde: Finansministeriets familietypermodel og egne beregninger.

En stigning i lønindkomst på hhv. 1.000 kr., 2.000 kr. og 5.000 kr. per måned for ægtefællen i beskæftigelse medfører ikke en ændring af den udbetalte førtidspension, idet parrets samlede indtægter ikke overstiger relevante fradragsbeløb ved beregningen af førtidspensionen. Det skyldes, at det alene er ægtefællens indkomst (efter AM-bidrag) over knap 250.000 kr., der indgår i beregningsgrundlaget, når ægtefællen ikke er pensionist⁴. Herefter kan der endvidere fradrages op til 125.000 kr. af parrets samlede supplerende indtægter, før pensionen sættes ned.

I beregningseksemplet vokser parrets rådighedsbeløb derfor med stigningen i lønindkomsten for ægtefællen i beskæftigelse.

Venlig hilsen

Peter Hummelgaard

⁴ Indtægter fra en ægtefælle der ikke er pensionist kan efter fradraget på de knap 250.000 kr. endvidere maksimalt indgå med godt 256.000 kr. i beregningsgrundlaget ved beregningen af pensionistens førtidspension.